

Giordanno Bruno (Τζιορντάννο Μπρούνο, 1548-1600) (Διονύσης Π. Σιμόπουλος, Επίτιμος Δ/ντής του Πλανηταρίου του Ιδρύματος Ευγενίδου)

/ [Πεμπτουσία](#)

Σαν σήμερα, στις 17 Φεβρουαρίου 1600, εκτελέστηκε στην πυρά της Ιεράς Εξέτασης ο Ιταλός φιλόσοφος Giordano Bruno (1548-1600). Ο Μπρούνο είχε επηρεαστεί ιδιαίτερα από το νέο-διατυπωμένο κοσμολογικό σύστημα του Κοπέρνικου θεωρούσε, όμως, ότι ο Κοπέρνικος δεν είχε προχωρήσει αρκετά.

Γιατί το γεγονός ότι τα άστρα φαίνονταν ακίνητα ενώ οι πλανήτες και η Γη κινούντο, σήμαινε γι' αυτόν ότι τα άστρα ήταν εκατοντάδες ή και χιλιάδες φορές πιο μακριά από τους πλανήτες. Και για να είναι ορατά σε τέτοιες αποστάσεις θα έπρεπε να είναι αφάνταστα λαμπερά. Τόσο λαμπρά όσο και ο Ήλιος. Έτσι τώρα, όχι μόνο η Γη είχε υποβαθμιστεί στο επίπεδο ενός απλού πλανήτη, αλλά και ο ίδιος ο Ήλιος δεν ήταν παρά ένα λίγο-πολύ κοινό άστρο. Έτσι ο Μπρούνο, ο λογοτέχνης και δάσκαλος, άρχισε να κλονίζει την ευαίσθητη δομή της αρχαίας κρυστάλλινης σφαίρας των άστρων που μέχρι τότε περιέκλειε ασφυκτικά τα όρια του Σύμπαντος γύρω από τη Γη μας. Φυσικά ο Μπρούνο δεν ήταν αστρονόμος, και δεν έκανε

παρατηρήσεις. Ήταν φιλόσοφος, και την εικόνα του για το Σύμπαν τη δημιούργησε με το μυαλό του.

Όπως θα έκανε ο Γαλιλαίος αργότερα, ο Μπρούνο διατύπωσε τις ιδέες του μ' έναν διάλογο μεταξύ δύο ατόμων με διαφορετικές απόψεις. «Πως είναι δυνατόν να είναι το Σύμπαν άπειρο;» ρωτούσε ο ένας από τους δύο χαρακτήρες του Μπρούνο. «Πως είναι δυνατόν να είναι το Σύμπαν πεπερασμένο;» αντέτεινε ο άλλος χαρακτήρας

του. Κι ο διάλογος συνεχίζονταν; «Μπορείς να αποδείξεις το πεπερασμένο του Σύμπαντος; Τι είναι αυτή η διαστολή προς τα έξω: Ποιο είναι το όριο. Μίλα πιο συγκεκριμένα. Μας κράτησες πολύ καιρό σε αγωνία». Και ο Μπρούνο μέσα από τους χαρακτήρες του διαλόγου του συνεχίζει: «Ο άνθρωπος δεν μπορεί να αντιληφθεί την έννοια του άπειρου. Καμιά από τις αισθήσεις του δεν τον βοηθάει. Όποιος όμως αρνηθεί τα φαινόμενα που δεν μπορεί να καταλάβει, τότε πρέπει να αρνηθεί και την ίδια του την ύπαρξη. Αν ο κόσμος είναι πεπερασμένος και αν δεν υπάρχει τίποτα πέρα απ' αυτόν, σας ερωτώ: Πού είναι ο κόσμος; Πού είναι το Σύμπαν; Μου φαίνεται γελοίο να παραδεχτώ ότι δεν υπάρχει τίποτα πέρα από τους ουρανούς».

Για τις ανορθόδοξες αυτές απόψεις του ο Τζιορντάνο Μπρούνο παραδόθηκε στους ιεροεξεταστές, και κήκε ζωντανός, στη Ρώμη του 1600 μ.Χ. Λίγο καιρό πριν πεθάνει πάνω στην “καθαρήρια φωτιά” της Ιεράς Εξέτασης, ο Τζιορντάνο Μπρούνο απευθυνόμενος στους επιστήμονες του μέλλοντος έγραψε: «Ανοίχτε μας διάπλατα την πόρτα έτσι ώστε να μπορέσουμε να κοιτάξουμε ξεκάθαρα το αμέτρητο αστρικό Σύμπαν... Δείξτε μας όλους αυτούς τους άλλους κόσμους και ανοίχτε μας τους νέους ορίζοντες... Αποδείξτε μας πως οι κινήσεις όλων αυτών των κόσμων δημιουργούνται από απλές φυσικές δυνάμεις... Διδάξτε μας μια πλατύτερη γνώση της Φύσης.»